

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 6Co/560/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1113232970
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Murgaš
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2016:1113232970.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Murgaša a sudcov JUDr. Branislava Kráľa a JUDr. Edity Szabovej v právnej veci žalobkyne: T. U., X. Š. D.. Č.. X, X., zast. Advokátskou kanceláriou JUDr. Milan Červenka, advokát, s.r.o., Sabinovská ul. č. 3/A, Bratislava proti žalovanej: TUT TOUR, a.s., Dunajská 18, Bratislava (pôvodne AZUR REIZEN Slovakia, a.s., Grösslingova ul. č. 8, Bratislava), zast. Advokátskou kanceláriou Geško, Hulín a partneri s.r.o., Velehradská ul. č. 33, Bratislava, o zaplatenie 400,- eur s prísl., na odvolanie žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I z 30. júna 2015, č. k. 8C/187/2013- 65, pomerom hlasov 3:0, takto

rozhodol:

Napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa sa **p o t v r d z u j e** .

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala zaplatenia 400,- eur s prísl. z titulu odškodného za porušenie povinností žalovanej vyplývajúcich zo zmluvy o obstaraní zájazdu. O trovách konania súd prvého stupňa nerozhodol s tým, že o nich rozhodne po právoplatnosti rozsudku.

Súd prvého stupňa vykonaným dokazovaním zistil, že žalobkyňa uzavrela dňa 20.09.2011 so žalovanou Zmluvu o obstaraní zájazdu, predmetom ktorej bolo zabezpečenie zájazdu v Q., U. T., v termíne od 08.10. do 15.10.2011, pre štyri osoby v ubytovacej kapacite hotela H. B. R. T., U. leteckou dopravou a službami all inclusive v celkovej cene 2.576,- eur. Účastníkom zájazdu ako cestujúci bol aj manžel žalobkyne H. U., H. Q. H. Y. Q.. Objednávateľ a cestujúci boli oboznámení s katalógom žalovanej a Všeobecnými podmienkami CK AZUR REISEN, ktoré tvorili neoddeliteľnú súčasť zmluvy (článok 1 Všeobecných podmienok). Žalobkyňa obdržala od žalovanej Pokyny na cestu a elektronickú letenku, podľa ktorej mala dňa 08.10.2011 absolvovať let č. XDXXX, s odletom z X. o 00.15 hod. a príletom do V. o 4.10 hod. a dňa 15.10.2011 let č. XDXXX s odletom z V. o 05.00 hod. a príletom do X. o 09.05 hod. Žalobkyňa bola upozornená, že pri registrácii pred odletom je nutné preukázať sa platným cestovným pasom, pričom registrácia začína 2 hodiny pred plánovaným odletom. Itinerár spolu s palubnou vstupenkou predstavovali platnú letenku oprávňujúcu využiť objednané a zaplatené služby leteckej prepravy. Manžel žalobkyne namietal reklamačným protokolom spísaným v V. H. B. dňa 14.10.2011 porušenie zmluvných podmienok, keď nesúhlasil s tým, že žalovaná zmenila jednostranne spätočný let, miesto a čas letu. Podľa neho sa doba príletu predĺžila o niekoľko hodín, s nutnosťou cestovať niekoľko hodín navyše autobusom. Žiadal preto o odškodnenie v zmysle smerníc EU. Žalobkyňa ako objednávateľka zájazdu uplatnila listom z 21.10.2011 reklamáciu porušenia zmluvných podmienok v zmysle uzavretej zmluvy spočívajúcich v zrušení letu z V. J. X. z dôvodu, že žalovaná im ako účastníkom zájazdu zmenila spätočný let z pôvodnej destinácie X.G. na I. P. X. P. Č. G.. Namiesto plánovaných 4 hodín cesty do cieľovej destinácie sa dostali do miesta svojho bydliska za 7.15 hodín. Vzhľadom na to, že ako cestujúci neboli v súlade s nariadením ES č. 261/2004 informovaní o zrušení letu v lehote 7 dní pred plánovaným časom odletu a žalovaná im neponúkla presmerovanie umožňujúce odletieť maximálne hodinu pred plánovaným časom odletu a tak dosiahnuť konečné cieľové miesto maximálne 2 hodiny po plánovanom čase príletu, uplatňoval si každý účastník voči žalovanej finančnú náhradu po 400,- eur. Žalovaná vo

vyjadrení z 10.11.2011 uviedla, že postupovala v súlade so zmluvou a Všeobecnými podmienkami CK AZUR REIZEN, ktoré ju oprávňovali vo výnimočných prípadoch zmeniť trasu letu, ako aj miesto odletu a priletu, ktoré zmeny mohli nastať v neobmedzenej časovej lehote pred odletom. Z tohto skutkového stavu súd prvého stupňa vyvodil záver, že žaloba nie je dôvodná. Žalobkyňa odvodzovala nárok na zaplatenie sumy 400,- eur z porušenia povinností žalovanej stanovených v nariadení ES č. 261/2004. Podľa žalobkyne žalovaná porušila svoje zmluvné povinnosti, keď žalobkyňa dňa 15.10.2011 odmietla nástup do lietadla smerujúceho z dovolenkovej destinácie do X. a premiestnila ho na spätočný let s trasou V. - X., s ktorým postupom žalobkyňa nesúhlasila. Tým podľa žalobkyne žalovaná porušila čl. 4 spomenutého nariadenia. Žalovaná suma predstavovala paušálnu sumu odškodnenia v zmysle čl. 7 bod 2 písm. b/ nariadenia. Súd prvého stupňa zaujal stanovisko, že na žalobkyňu sa nevzťahujú okolnosti spadajúce pod prípady odmietnutia nástupu do lietadla. Tento pojem je definovaný v čl. 2 písm. j/ nariadenia ako prípad, keď dôjde k odmietnutiu prepravy cestujúceho, hoci sa už prezentoval na nástup, za podmienok uvedených v čl. 3 bod 2 nariadenia. Odmietnutie nástupu do lietadla preto treba posudzovať nielen v intenciách čl. 3 bod 2 nariadenia, ale aj v spojení s čl. 2 písm. j/. Žalobkyňa sa dňa 15.10.2011, t. j. v deň odletu z dovolenkovej destinácie evidentne neprezentovala na nástup do lietadla smerujúceho do X., teda na I. XDXXX, a preto jej nemohol byť odmietnutý nástup na tento let leteckým dopravcom, keďže žalovaná ho dva dni pred plánovaným odletom prepísala na iný let smerujúci na letisko do X.; na pôvodný let smerujúci do X. mala žalobkyňa len rezerváciu, a teda letenku, z ktorej vyplývalo, že rezervácia na spätočný let z V. J. X. bola potvrdená a zaregistrovaná. Podľa názoru súdu prvého stupňa v prípade žalobkyne nenastal z tohto dôvodu prípad predpokladaný článkom 2 písm. j/, v spojení s čl. 3 bod 2 písm. b/ nariadenia ES č. 261/2004. Z koncepcie a účelu nariadenia ES č. 261/2004 je zrejmé, že sa primárne vzťahuje na prípady odškodňovania cestujúcich v prípade porušenia povinností zo strany leteckých dopravcov (viď preambula nariadenia). Podľa súdu prvého stupňa sa na žalobkyňu nevzťahujú okolnosti spadajúce pod prípady odmietnutia nástupu do lietadla. Tento pojem je definovaný v článku 2, písm. j/ nariadenia ako prípad, keď dôjde k odmietnutiu prepravy cestujúceho, hoci sa už prezentoval na nástup, za podmienok uvedených v článku 3 bod 2 nariadenia. Je teda zrejmé, že odmietnutie nástupu do lietadla treba posudzovať nielen v intenciách článku 3 bod 2 nariadenia, ale aj v spojení s článkom 2, písm. j/. Žalobkyňa sa dňa 15.10.2011, t. j. v deň odletu z dovolenkovej destinácie, evidentne neprezentovala na nástup do lietadla smerujúceho do X., na I. XDXXX, a preto jej letecký dopravca nemohol odmietnuť nástup na tento let, keďže žalovaná ho dva dni pred plánovaným odletom prepísala na iný let smerujúci na letisko do X.; na pôvodný let smerujúci do X. mala žalobkyňa len rezerváciu, a teda letenku, z ktorej vyplývalo, že rezervácia na spätočný let z V. J. X. bola potvrdená a zaregistrovaná. Podľa názoru súdu prvého stupňa u žalobkyne nenastal z tohto dôvodu prípad predpokladaný podľa článku 2, písm. j/, v spojení s článkom 3, bod 2 písm. b/ nariadenia ES č. 261/2004, tak ako argumentovala žalobkyňa. Navyiac, v prípade prezentovania sa žalobkyne na nástup do lietadla (článok 2 písm. j/ nariadenia) a následného zamietnutia jej prepravy z dôvodov podľa čl. 3 bod 2 písm. b/ nariadenia, by žalobkyňa mohla vyvodzovať zodpovednosť prevádzkujúceho leteckého dopravcu a žiadať od neho poskytnutie náhrady v zmysle čl. 7 nariadenia. Zodpovedným subjektom by teda v takom prípade bol samotný letecký dopravca, a nie žalovaná (cestovná kancelária), na ktorú sa toto ustanovenie nariadenia nevzťahuje. Bola preto dôvodná námietka žalovanej, že jej v spore chýba pasívna vecná legitímácia.

Žalovaná by mohla byť podľa súdu prvého stupňa zodpovedná za porušenie zmluvných povinností v zmysle ust. § 741i ods. 1 Obč. zák.. Predmetná zmluva o obstaraní zájazdu mala charakter spotrebiteľskej zmluvy (§ 52 ods. 1 Obč. zák.). V prípade spotrebiteľských zmlúv je neprípustné, aby tieto obsahovali ustanovenia spôsobujúce značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (§ 53 ods. 1 Obč. zák.). Za také súd prvého stupňa považoval ust. čl. 6, bod 6.3 Všeobecných podmienok CK AZUR REIZEN tvoriacich neoddeliteľnú súčasť zmluvy, v zmysle ktorého si žalovaná prisvojila oprávnenie jednostranne zmeniť niektoré podmienky zmluvy týkajúce sa, okrem iného, i trasy letu, miesta priletu a odletu, v neobmedzenej časovej lehote pred odletom, a to bez súčasného určenia dôvodov pre taký postup. Z tohto článku všeobecných podmienok totiž nevyplývajú konkrétne okolnosti, v prípade nastania ktorých môže žalovaná pristúpiť k jednostrannej zmene zmluvných podmienok; za také okolnosti nemožno pritom považovať odkaz žalovanej na výnimočné prípady, napr. vyššej moci alebo na prípady, ktoré mali byť definované vo všeobecných podmienkach. Žalovaná teda zakomponovala do ustanovení zmluvy o obstaraní zájazdu takú zmluvnú podmienku oprávňujúcu ju jednostranne, bez uvedenia určitého a konkrétneho dôvodu, zmeniť trasu letu, miesto priletu a odletu, ktorú podmienku vyhodnotil súd prvého stupňa za v neprospech žalobkyne ako spotrebiteľa a kvalifikoval ju za neprijateľnú. Táto skutočnosť mala za následok, že žalovaná zmluvnú podmienku uvedenú v čl. 6 bod 6.3 všeobecných podmienok nemala aplikovať a teda nemala

pristúpiť k jednostrannej a svojvoľnej zmene trasy, času odletu a miesta priletu žalobkyne z dovolenkovej destinácie, ktorým postupom sa dopustila porušenia zmluvných povinností. Žalobkyni by v takom prípade vznikol nárok na náhradu škody. Žalobkyňa sa však v konaní nedomáhala náhrady škody, ale domáhala sa zaplatenia paušálnej sumy náhrady 400,- eur s poukazom na čl. 7 nariadenia ES č. 261/2004. Žalobkyňa netvrdila a ani nepreukázala vznik akejkoľvek materiálnej (ani nemateriálnej) ujmy na jej strane v príčinnej súvislosti s porušením zmluvných povinností žalovanej. S poukazom na tieto závery súd prvého stupňa žalobu zamietol a o trovách konania nerozhodol (§ 151 ods. 3 O.s.p.).

Proti tomuto rozhodnutiu podala odvolanie žalobkyňa. Navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobe vyhovie. Uviedla, že išlo o charterový let a dopravcom bol prenajímateľ lietadla, ktorým bola žalovaná, na ktorú sa preto vzťahujú tie isté podmienky ako na klasickú leteckú spoločnosť vykonávajúcu pravidelné lety. Leteckým prepravcom teda bola žalovaná, ktorá si prenajala lietadlo, alebo sedadlá a preto sa na ňu vzťahuje nariadenie ES č. 261/2001. Žalovanej preto v spore nechýba pasívna vecná legitímácia. Žalobkyňa ďalej v odvolaní poukázala na to, že letenka v zmysle cit. nariadenia predstavuje platný dokument oprávňujúci cestujúceho na prepravu vydaný leteckým prepravcom a rezervácia znamená, že cestujúci má letenku, ktorá bola potvrdená a zaregistrovaná leteckým prepravcom alebo cestovnou kanceláriou. V prejednávanej veci žalobkyňa disponovala elektronickou letenkou, v ktorej bol výslovne uvedený let dňa 15.10.2011 z V. J. X., odlet 5:00 hod., prilet 9:05 hod. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalovaná odmietla žalobkyni nástup do lietadla práve na tento let. Podľa rozsudku súdneho dvora EÚ zo 04.10.2012 vo veci S.-XX/XX odmietnutie nástupu do lietadla podľa nariadenia sa týka nie len odmietnutia nástupu do lietadla spôsobeného prekročením kapacity rezervácií, ale aj odmietnutia nástupu do lietadla z iných dôvodov, medzi ktoré patria prevádzkové dôvody. V prejednávanej veci išlo práve o takúto situáciu a preto je žalovaná povinná poskytnúť žalobkyni náhradu vo výške 400,- eur v zmysle čl. 7 bod 1 nariadenie ES č. 261/2004. Žalobkyňa sa v konaní nedomáha práv z porušenia povinností vyplývajúcich zo zmluvy o obstaraní zájazdu v zmysle § 741i ods. 1 Obč. zák. Napokon žalobkyňa v odvolaní navrhla, aby sa odvolací súd zaoberal aj tým, či v prejednávanej veci nie je potrebné obrátiť sa na Súdny dvor Európskych spoločenstiev so žiadosťou o rozhodnutie predbežnej otázky. Ide podľa žalobkyne o posúdenie otázky, či v prejednávanej veci nastal alebo nenastal prípad predpokladaný článkom 2 písm. j/, v spojení s čl. 3 bod 2 písm. b/ nariadenia ES č. 261/2004.

Odvolací súd, ktorý bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok, prejednal odvolanie bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

V prejednávanej veci sa žalobkyňa proti žalovanej domáha zaplatenia náhrady vo výške 400,- eur v zmysle čl. 7 ods. 1 písm. b/ nariadenia ES č. 261/2004 Z.z., ktorým sa ustanovujú spoločné pravidlá systému náhrad a pomoci cestujúcim pri odmietnutí nástupu do lietadla, v prípade zrušenia alebo veľkého meškania letov, a ktorým sa zrušuje nariadenie (EHS) č. 295/91. Z hľadiska skutkového stavu bolo dokazovaním vykonaným súdom prvého stupňa preukázané, že žalobkyňa obdržala elektronickú letenku, podľa ktorej leteckým dopravcom bola spoločnosť Travel Service, pričom z V. T. I. J. X. letom č. XDXXX s odletom dňa 15.10.2011 o 5.00 hod. a s priletom do X. o 9.05 hod. Dňa 14.10.2011 žalovaná oznámila žalobkyni a ďalším účastníkom zájazdu, že spätný let č. XDXXX je pre nich zrušený a že budú letieť letom č. M. s odletom o 6.45 hod. s priletom do X. B. J. X., k čomu napokon aj došlo.

V čl. 7 nariadenia (ES) č. 261/2004 nie je výslovne uvedené, kto je nositeľom povinnosti zaplatiť náhradu v tomto článku špecifikovanú. V prípade odmietnutia nástupu do lietadla je však nositeľ povinnosti zaplatiť náhradu v zmysle čl. 7 nariadenia výslovne uvedený v čl. 4 ods. 3 nariadenia tak, že je ním prevádzkujúci letecký dopravca. Okrem toho, zodpovednosť leteckého dopravcu možno vyvodiť aj z bodu (7) preambuly citovaného nariadenia, v ktorom sa uvádza, že za účelom zabezpečenia účinného uplatňovania tohto nariadenia, záväzky, ktoré ustanovuje, by mali spočívať na prevádzkujúcom leteckom dopravcovi. Preto je odvolací súd v súlade so súdom prvého stupňa toho názoru, že žalovanej v spore chýba pasívna vecná legitímácia.

Neobstojí tvrdenie žalobkyne, že vzhľadom na to, že v prejednávanej veci sa jednalo o charterový let a žalovaná bola prenajímateľom lietadla, bola aj dopravcom a preto sa na ňu vzťahujú tie isté podmienky ako na klasickú leteckú spoločnosť. Toto tvrdenie žalobkyne je v rozpore s bodom (5) preambuly nariadenia (ES) č. 261/2004, v ktorom sa uvádza, že nakoľko rozdiel medzi pravidelnou a nepravidelnou dopravou sa znižuje, ochrana v zmysle nariadenia by sa mala uplatňovať na cestujúcich nielen na pravidelných, ale aj na nepravidelných letoch vrátane tých, ktoré tvoria časť balíka dovolenkových služieb. Z tohto bodu preambuly podľa názoru odvolacieho súdu vyplýva, že aj v prípade nepravidelných (charterových) letov zodpovednosť v zmysle cit. nariadenia nesie letecký dopravca, resp. prevádzkujúci letecký dopravca. Okrem toho, žalovaná si lietadlo zrejme neprenajala, ale lety účastníkov zájazdu

zabezpečovala na základe zmluvy uzavretej s leteckým dopravcom, t. j. so spoločnosťou Travel Service. Inými slovami, žalovaná lietadlo „obsadila“ úplne alebo čiastočne svojimi klientmi, čo však nemožno stotožňovať s prenájomom lietadla.

Keďže odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvého stupňa, že žalovanej vo veci chýba pasívna vecná legitímácia, nebolo potrebné skúmať, či v prípade žalobkyne skutočne došlo k odmietnutiu nástupu do lietadla v zmysle čl. 2 písm. j/, v spojení s čl. 3 ods. 2 písm. b/ cit. nariadenia a preto tu ani nebol dôvod na predloženie veci Súdnemu dvoru EÚ na rozhodnutie prejudiciálnej otázky navrhovanej žalobkyňou.

Z týchto dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil podľa § 219 ods. 1 O.s.p.

O trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa (§ 224 ods. 4 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.